

På plads

DER ER efterhånden tradition for, at vi er med, når Hertha Levefællesskab holder høstmarked. Det var vi således også i år. Herover er Peter og Tore netop klar til

at tage imod gæsterne i 'håndværksteltet'. Peter vil meget gerne vise, hvordan vi trykker vores kort - og også lade store som små selv prøve. Og Tore er med i salgsafdelingen.

På den måde bidrager vi til aktiviteterne på markedet, samtidig med, at vi får en lejlighed til at vise, at vi er her endnu - og vise lidt af, hvad det er, vi laver.

Håndtryk

er medlemsblad for foreningen
Håndtryk trykkeriværksted og henvender sig til alle der interesserer sig for unge og voksne udviklingshæmmedes vilkår og muligheder for personlig, social og kunstnerisk udvikling.

Bladet udkommer

lejlighedsvis, når redaktionen finder, at nu er det tid.

Indlæg

til bladet modtages meget gerne elektronisk - og gerne gemt som tekstfil. Det er en god idé samtidig at aflevere en udskrift af indlægget. Maskin- eller håndskrevne artikler tager vi dog også gerne imod, Det samme gælder billedmateriale. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte eller helt at udelade tilsendte indlæg.

Redaktion

Bjarne Toudahl (ansvarshavende) og trykkeriets medarbejdere.

Trykning

Håndtryk trykkeriværksted
Emborgvej 131 b
Alken
DK 8660
Skanderborg
Tlf. +45 8657 7445
haandtrykkeri@mail.dk

Vi arbejder nu på tredje år i lokalerne i Alken Mejeri, og gør efterhånden den erfaring, at vi med vores værksted kan skabe gode, meningsfulde arbejdspladser også til mennesker, som vi ikke umiddelbart havde set som potentielle brugere.

Disse erfaringer får betydning for værkstedets fremtid. Det er ikke nogen hemmelighed, at vi har arbejdet et par år med planerne om en større ombygning med henblik på etablering som fuldtidsværksted. Vi har fået landzonetilladelse og håber, at byggetilladelsen også snart er på plads. Den sidste hurdle er brandplanen - der stilles særlige krav, da værkstedet bliver anset som flugtnvej for resten af fælleshuset.

Trods de beskedne rammer er der nu seks medarbejdere og to ansatte i værkstedet i de to dage, mandag og tirsdag, hvor vi har åbent.

Produktionen udgøres af to hovedlinier: Tidsskrifter som Nyhedsblad, Nerthus, Falk med flere (se næste side) og kort med linoleumstryk (se side 6-7). Dertil kommer i stigende grad andre opgaver som foldere, plakater, brochurer mm. Med vores indsats er vi altså med til at opfylde andre menneskers behov (for tryksager), og der er brug for alles indsats - deri ligger der en stor værdi for os - vi er en del af samfundet.

Men for os har arbejdet også en anden værdi. Det kommer til udtryk på bedste vis i dette vers, som angiveligt er af Rudolf Steiner, og som indrammer vores arbejdsdag:

I mit hoved føler jeg
varm kærlighedskraft.
I mit hjerte føler jeg
lysende tankemagt.
Den varme kærlighedskraft
forener sig
med den lysende tankemagt.
Det styrker mine hænder
til god menneskevirken.
Jeg føler mig.

Når vi går ind i arbejdslivet, så gør vi det ud fra følelserne, det er udgangspunktet. Der er en opgave, den påtager jeg mig at udføre for mine medmennesker. Ved vore værkstedsmøder og samtaler kommer vi til bevidsthed om, hvordan opgaven bedst kan løses, og hvorfor det lige er mig, der udfører den. Den mulighed for under overskuelige forhold at påtage sig et ansvar fører efterhånden til en større selvfølelse og selverkendelse. Deri ligger en anden værdi ved arbejdet,

Red.

Ny procedure

FØRST KØRTE VI bladene ind til postcenteret i Aarhus. Så skulle vi aflevere dem på posthuset i Skanderborg, som senere flyttede ned i byen til Løvbjerg i meget beskedne forhold. Bladene skulle så læsses om flere gange. Nu er det gennem en aftale med postvæsenet blevet muligt at aflevere ved indleveringsstedet på Skanderborg station - direkte i postvæsenets egne kasser. Det gør det hele meget mere enkelt og minimerer muligheden for, at der opstår fejl.

Herover er vi ved at læsse af på indleveringsstedet, hvor de altid er meget flinke og hjælpsomme.

På billedet til højre er Kasper tydeligvis imponeret (og stolt) over den stadig voksende stabel af kasser hjemme i værkstedet.

Nye ansigter

MARTIN FRA Hadruplunds ungdomsuddannelse er nu med i værkstedet en dag om ugen. Han får for første gang en smagsprøve på, hvad det vil sige at gå på arbejde. Han får lov til at prøve lidt af hvert. Her til venstre trykker han kort sammen med Peter og herunder til venstre limer han trykkene på kort sammen med Kasper. Han tilføjer et frisk pust af ungdom og bidrager flittigt til samtalerne.

Et andet frisk pust er pigerne.

Trykkeriet er ikke fast arbejdsplads for Kirstine, heldigvis dukker hun alligevel op indimellem og synes også det er sjovt at trykke - lidt. Ellers nyder hun den stille arbejdsglæde, der ofte breder sig i lokalet.

'Klippe- pigerne'

hedder de i daglig tale. Unge piger fra lokalområdet hjælper os med at klippe de færdige tryk til, inden monteringen. Det er nemlig rigtig svært at klippe i det tynde, lette japanpapir.

Annie (herunder) er efterhånden blevet en rutineret trykker og arbejder nu en hel dag, hvor hun skifter med Frederik. Og nu er også **Laura** med 1/2 dag, og hun har faktisk allerede fundet ind i en god rytme (herunder til højre). Så Dalal er ikke mere ene om at udgøre det kvindelige element i værkstedet.

Nye kort

FØRST valg af motiv (1), så hjælp til at omsætte det valgte billede til to faver (2).

Derefter overføres hver farve til hver sin linoleumsplade. Under udskæringen kan det være en hjælp, at bruge afdækningstape (3).

Her i vinter har vi lavet en serie med udgangspunkt i den nordiske mytologi. Kortene er trykt både i farver og i sort/grå udgave.

Det kræver stor opmærksomhed at
skære trykpladerne (stokkene) ud
- der er ingen 'fortryd-knap'.

Nyt katalog

DISSE KORT, som ses her på dette
opslag, og mange andre findes i
vores nye katalog, der kan fås
gratis ved henvendelse til

haandtrykkeri@mail.dk

Vi har efterhånden kort til alle
årstider og lejligheder.

Nye gæster

VI KAN GODT li' gæster i værkstedet. Heldigvis får vi også mange gæster. Det

er især borgere fra Alken, der kigger ind, når de skal bestille eller hente kopier, konfirmationssange eller

hvad de ellers har fået lavet. En del kigger blot lige ind og får en kop kaffe og en snak. Men det sker også, at vi får besøg af mindre grupper, der gerne vil se, hvad vi laver.

Det gælder blandt andre en klasse fra Rudolf Steiner skolen i Silkeborg. Eleverne fulgte meget interesseret med, da vi hver især viste dem, hvad vi var ved at lave - og de fik også lov at prøve selv. Men mest forbløffende var, at de lyttede interesseret, da mester selv fortalte om værkstedet og maskinerne. Og havde relevante spørgsmål og kommentarer. Rygtet siger, det ikke er en selvfølge, at de sidder stille og lytter.

Ny typografi

HER til højre et godt eksempel på den moderne typografi, hvor tekst og billede ofte smelter sammen til en helhed. De tekniske muligheder er udnyttet til fulde.

Gammel typografi

SELV DA man var mere bundet af materialer og teknik, blev der eksperimenteret, som det fremgår af disse to eksempler:

Ornament-prøvebogen fra bogtrykker-sammen-slutningen Deutschen Buchdrucker-Verein fra 1894 er et godt eksempel på den høje kvalitet.

Kabel hedder denne sansserif-skrift, tegnet af Rudolf Koch og udgivet af Gebr. Klingspor i 1928.

Ny trykmaskine

I GENNEM MERE end ti år har vi trykt Antroposofisk Selskabs Nyhedsblad. De har stillet en maskine til rådighed, vi har så trykt og udsendt bladet. Og det har så også givet os mulighed for at trykke andre blade og lave andre opgaver som en del af værkstedets aktiviteter. Det har fungeret særdeles tilfredsstillende, bortset fra, at der efterhånden var mange tekniske problemer med den gamle maskine, der gjorde, at vi altid måtte indskyde et forbehold: "Hvis maskinen

ikke laver problemer". Vi har nu selv anskaffet os en ny maskine, som dels forbedrer kvaliteten og dels gør leveringen mere stabil. Vi har lavet aftale med Atroposofisk Selskab om forsat trykning og udsendelse af deres Nyhedsblad. Den nye maskine er ligesom de tidligere fra Konica Minolta, denne her hedder bizhub c652.

Ny udgivelse

RUDOLF STEINERS 'Sjælekalender', også af mange kaldt 'Ugevers', foreligger nu i en ny oversættelse. Ikke som erstatning for, men som supplement til tidligere udgaver.

Med disse vers kan man følge den stemning, der veksler i menneskets indre liv på samme måde som stemningen hele tiden forandres i naturen.

Sjælekalenderen er oversat af Elisabeth Møller-Hansen. Børge Pehrson og Anna Margrethe Schollain

og udgives som hæfte på forlaget Håndtryk, ISBN 978-87-991659-2-6.

Den koster **90 kr.**

÷ købmand

Købmandsbutikken i Alken er lukket. Til hele byens og også vores fortrydelse. Den daglige tur til købmanden med indkøbssedlen, hvor vi kunne øve målrettet indkøb og betaling af varer savner vi meget. Ikke mindst som en del af integrationen i byen. Hos købmanden og på vej til og fra mødte vi hver dag mere eller mindre kendte ansigter, som vi lige skulle udveksle det sidste nye med.

+ købmands- gruppe

Heldigvis er der en gruppe alken-borgere, der har påtaget sig opgaven, at sørge for, at der fortsat kan handles dagligvarer i byen. Inspireret af vore aktiviteter arbejder gruppen på at etablere købmandsbutik som et specialpædagogisk værksted. Et spændende projekt med perspektiver også for vores værksted.

Månedens medarbejder

Der har for nylig været indvielse af Egehuset, Hadruplunds nye bofællesskab, hvor de fleste af værkstedets medarbejdere nu bor. Vi havde lavet en udstilling fra værkstedet og naturligvis også en bod med salg af kort.

Kasper syntes åbenbart, at salget gik lidt for trægt. Så han greb resolut en stor kurv med kort og begyndte at gå rundt blandt de mange gæster og foreslog dem at købe nogle af dem. **Martin** påtog sig hurtigt at tage sig af pengekassen. Og deres anstrengelser blev en stor succes. Se, det er ægte initiativkraft. Hvis vi kårede 'månedens medarbejder', ville Kasper være favorit til titlen.

sms

Kommunikation er et nøgleord for os. Indadtil såvel som udadtil. Ikke desto mindre oplever mange af vore kunder og samarbejdspartnere problemer i deres forsøg på at komme i kontakt med os. Sagen er, at mobildækningen i Alken er meget ringe. Og inde bag det gamle mejeris tykke mure er den helt umulig. Den bedste måde at nå os på pt. er via mail: **haandtrykkeri@mail.dk** eller fastnet-telefon (med telefonsvarer): **8657 7445**.

Når vi er i værkstedet (mandag og tirsdag) er det muligt at modtage og sende sms: **2929 6968**.

Vi er lige nu ved at skifte udbyder i håb om, at det bliver bedre.

Sundhed

er også et tema, der optager os. Dagsrytmen, afvekslende opgaver og de kunstneriske aktiviteter er sundhedsfremmende elementer.

Det, vi spiser i pauserne, er naturligvis biodynamisk eller i det mindste økologisk dyrket - af hensyn til os selv, men også af hensyn til naturen.

Det meste af det vi trykker er på på FSC-mærket papir, en del også på genbrugspapir, som det er tilfældet med vore postkort.

I løbet af en måneds tid kommer endnu en bog i handlen fra Nerthus forlag

De tolv sanser

I disse foredrag giver den hollandske læge, Albert Soesman, en på én gang letforståelig og dybtgående gennemgang af vore tolv sanser.

Dette kursus bygger på Rudolf Steiners sanselære, og bogen er uundværlig, ikke bare for undervisere og pædagoger - men for alle, der interesserer sig for mennesker og udvikling.

Foreningen HÅNDTRYK

Emborgvej 131 b, Alken, 8660 Skanderborg.
Tlf. 8657 7445.

Årlig kontingent, 100 kr. for private og
400 kr. for virksomheder og institutioner,
indbetales til foreningens konto i Merkur 8401 1072034.

JA TAK

- ☐ jeg vil gerne være medlem af Foreningen Håndtryk og
- ☐ indsætter beløbet på foreningens konto i Merkur 8401 1072034 eller
- ☐ indbetaler vedlagte indbetalingskort på posthuset eller i banken eller
- ☐ ønsker indbetalingskort tilsendt

Navn		
Adresse		
Postnr.	By	
Telefon	e-mail	